

Beställning och utlämning av blodkomponenter

Före transfusion av erythrocyter måste undersökning utföras om patienten har kliniskt viktiga erythrocytantikroppar som kan orsaka en transfusionsreaktion. Har kliniskt viktiga antikroppar påvisats måste varje enhet prövas mot patientens plasma, så kallad Mottagar-Givar-test, MG-test.

Förenlighetsprovning krävs vid transfusion av erythrocyter men inte vid transfusion av plasma och trombocyter.

Förenlighetsprovning utförs på två sätt

1. BAS-test (patient utan irreguljära erythrocytantikroppar)
2. MG-test (patient med irreguljära erythrocytantikroppar)

Remiss samt blodprov (ange provtagningsdatum på rör och remiss) lämnas till blodcentralen i så god tid som möjligt före planerad transfusion.

Ange alltid diagnos, operationsdatum eller beräknad dag/tidpunkt för transfusion samt uppgifter om tidigare transfusioner.

De frågor som finns angivna på remissen besvaras.

Vid giltigt BAS-test kan blodkomponenter utlämnas med kort varsel.

Beställ när transfusion är sannolik önskat antal enheter av respektive blodkomponent.

BAS-test: Enheter kan vid behov reserveras, dock inte längre än BAS-testens giltighet.

MG-test: Ange önskat antal enheter. Enheter reserveras provtagningsdagen + 3 dygn.

Antikropsfynd hos patienter som ska transfunderas

Ange alltid förekomst av irreguljära antikroppar på remissen.

Transfusionsmedicins personal kontrollerar uppgifterna och väljer ut förenligt blod.

Barn under 4 månader

Barn under 4 månader saknar i allmänhet antikroppar och förenlighetsprovning utförs vanligen inte. Dock kan, under graviditet, kliniskt viktiga erythrocytantikroppar överföras från modern till fostret och ge upphov till en transfusionsreaktion hos barnet vid transfusion av erythrocyter som har motsvarande antigen.

Före en transfusion skall resultat av moderns blodgruppering och antikroppsscreening kontrolleras. Antikroppsscreening ska vara utförd under graviditeten, och om kliniskt viktiga erythrocytantikroppar påvisats skall förenlighetsprovning (MG-test) utföras mot moderns alt. barnets plasma och erythrocytenheter som saknar motsvarande antigen måste väljas.